

Základní škola praktická **Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov**

Závěrečná zpráva o konání studijní návštěvy

Číslo studijní návštěvy: 93

Název studijní návštěvy: Vocational education for children and young people
with intellectual disabilities

Termín: 16. 9. – 20. 9. 2013

Organizátor: Základní škola praktická Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269,
okres Chomutov

PhDr. Jiřina Malastová, tel. 474 375 438, 606 292 215,

jirina.malastova@seznam.cz

Místo: Klášterec nad Ohří, Česká republika

Počet účastníků: 6

Program studijní návštěvy byl splněn.

Studijní návštěva započala již v neděli 15. 9. vyzvednutím účastníků na letišti v Praze, protože doprava z Prahy do Klášterce nad Ohří by byla pro ně dosti náročná a komplikovaná. Po ubytování se sešli všichni účastníci v prostorách salonku hotelu, ve kterém byli ubytováni a projednali jsme podrobně program na celý týden, doplnili o konkrétní jména a časy. Během večera již byla k dispozici technika, takže všechny prezentace jednotlivých účastníků byly připraveny na pondělní ráno.

V pondělí 16. 9. jsme začali prezentacemi jednotlivých účastníků, kteří představovali svá zařízení. Zajímala nás především souvislost se vzděláváním dětí a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, se zaměřením na mentální postižení. Všichni měli možnost okamžitě reagovat na probíhající prezentaci, ptát se, diskutovat. Následně jsme navštívili Základní školu praktickou Klášterec nad Ohří, kde jsme viděli v praxi vzdělávání žáků s mentálním postižením, jejich přípravu na další vzdělávání, jejich motivaci k dalšímu studiu. Hovořilo se o spolupráci školy s rodinami žáků, o sociální situaci v rodinách, o sociální podpoře apod.

Hned odpoledne jsme navázali a v této diskuzi pokračovali s vedoucím odboru školství a sociálních věcí MěÚ Klášterec nad Ohří, který představil práci celého odboru. Největším obohacením této diskuze ovšem bylo setkání se dvěma rodiči a jejich dětmi s postižením.

PhDr. Vlasta Šedá má dospělého syna s Downovým syndromem a ing. Jan Paleček má dospělého syna Jana s mentálním postižením. PhDr. Šedá pracuje v pedagogicko-psychologické poradně, takže pohled odborníka a zároveň rodiče byl opravdu výjimečně zajímavý, ing. Paleček rád a ochotně zodpověděl všechny dotazy. Pánové Jiří a Jan nám ukázali, jak se člověk s postižením dále

Havlíčkova 269

431 51 Klášterec nad Ohří

IČO: 46787551

Tel: 474 375 438

474 332 288

Fax: 474 375 438

e-mail: zvlastni_skola@iol.cz

jirina.malastova@seznam.cz

www.zs-prakticka.cz

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

může vzdělávat, jak hledá práci, prostě jak se mu žije ve společnosti, která ne vždy chápe jejich potřeby. Jejich přístup k životu by mohl být inspirací pro nás všechny. Jednoznačně z diskuze vyplynulo, že základem zdravého vývoje jedince, tedy i jedince s postižením, je rodina.

Seminář se protáhl až do setkání s představiteli města a vlastně i na slavnostní večeři pokračoval. Paní starostka, místostarosta i další představitelé města všechny účastníky studijní návštěvy i naše hosty přivítali a seznámili je také s tím, že město projekt study visit finančně podpořilo, díky čemuž jsme mohli účastníkům poskytnout určitý nadstandard /doprava – 2x Praha, vstupné do zámku, plavání v lázních, mezinárodní večer apod./.

Úterní dopoledne jsme strávili na střední integrované škole AMOS v Kadani. Po krátké úvodní řeči ředitele školy jsme měli možnost navštívit jednotlivé provozovny praktické výuky – obchod, farmu, kadeřnictví, karosárnu, autoopravnu, zahradnictví. Tato střední integrovaná škola nabízí další vzdělávání všem dětem po skončení povinné školní docházky, které je ukončeno maturitou až po výuční list či zaučení v oboru, což nás nejvíce zajímalo, protože to je nejvhodnější pro žáky – absolventy základní školy praktické či speciální. Jelikož nám zbylo trochu času, využili jsme příležitosti a vstřícnosti paní ředitelky a navštívili jsme základní školu a školu při nemocnici v Kadani, kde jsme opět mohli vidět přípravu žáků s postižením pro praktický život a hlavně pro další vzdělávání. Prohlídli jsme si prostory školy, zúčastnili jsme se i výuky. Účastníky zaujala relaxační místnost pro děti s těžkými vadami a možnost mimoškolních činností dětí ve škole, které se učitelé věnují. Další zajímavostí byla ukázka práce v přípravné třídě, kde děti neplní povinnou školní docházku, ale se speciálními pedagogy se na ni připravují.

Odpoledne nás navštívil doc. PhDr. Jan Šiška, PhD a paní Camille Latimier, kteří vedli seminář o sebeobhájčích, dále nám představili činnost Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením České republiky /SPMP ČR/, jejímž členem je i naše škola, a evropské projekty, které právě probíhají a kde jsou lidé s postižením zapojeni. Opět následná diskuze trvala dlouho, byla upřímná, dotazy konkrétní. Po krátké přestávce se účastníci studijní návštěvy odebrali ke svým stolům v restauraci, kde měli státní vlajky, a připravili si krátkou prezentaci své země – vtipně, vesele. Typické rysy své země? Zahájila ČR tím, že na stole měla především české dobroty - olomoucké tvarůžky, hořické trubičky, slivovici, becherovku, smažený sýr, tlačenku. Každý účastník dostal prostor, ve kterém nás seznámil s tím, co je pro ten který stát typické, také jsme hlavně ochutnávali, jednalo se především o cukrovinky. Učitelé pořádající školy byli zastoupeni ve velkém počtu, komunikovali, byli výbornými hostiteli. Tento večer si všichni užili, bylo vidět, že už se dobře známe, žertovalo se, byla legrace. Byl dostatek času na prohlídku prospektů či fotografií ze šesti

Základní škola praktická

Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

evropských států, diskuze byla nekonečná, zábavná, poučná, díky účastníci z Litvy mnoho kolegů „oprášilo“ ruštinu a popovídalo si.

Ve středu jsme začínali už v šest hodin ráno, což pro mnohé účastníky byl docela problém, ale návštěva domova Laguna v Psárech to vyžadovala. Po příjezdu do Psár se nám věnoval ředitel domova a především doc. PhDr. Marie Černá CsC, která po prohlídce vedla seminář a odpovídala na všechny otázky, diskuze probíhala i v autobuse cestou zpět do Prahy. Tento domov je výjimečný například tím, že dospělý člověk s mentálním postižením, který zde chce žít, si s sebou může vzít i rodiče. Podmínkou je, že rodič je starší šedesáti let a že nikdy nedal své dítě do ústavu a celý život o něj pečoval. Otázka dospělých s mentálním postižením byla velmi hojně diskutována, názory se různily, ale problém není vyřešen v žádné evropské zemi. Především lidi s těžkou až hlubokou mentální retardací zůstávají „problémem“, který je potřeba mít pořád na paměti, protože nejsou schopni se sami o sebe postarat a potřebují naši péči po celý svůj život.

Ve čtvrtek jsme se rozjeli do Chomutova, kde jsme navštívili největší školu pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami našeho regionu po skončení povinné školní docházky. Tato škola realizuje několik vzdělávacích programů, vzdělává studenty maturitních oborů až po studenty s mentálním postižením, nevidomé, imobilní i studenty s kombinovanými vadami. Jedná se o vzdělávání v naší zemi nepovinné, je to příprava na vstup do společnosti, ve které by se měli absolventi sami žít, ne být odkázáni na sociální dávky. Všem účastníkům se opět nejvíce líbilo praktické vyučování – zahradníci v zahradě a ve skleníku, kuchaři a pekaři v kuchyni, švadleny v krejčovské dílně, opraváři v autodílně. Zároveň jsme měli možnost vidět ubytovací prostory pro studenty ze vzdálenějších lokalit.

Odpoledne jsme věnovali prohlídce našeho města. Navštívili jsme zámek s expozicí porcelánu, prošli se parkem se vzácnými dřevinami, navštívili jsme lázně a zaplavali si v bazénu. Účast na bohoslužbě, kterou měl místní farář – Polák, byla třešničkou na dortu, protože to byl krajan jedné účastnice a navíc se jí zúčastnili všichni přítomní, což mě překvapilo. Ještě večer jsme navštívili místního uměleckého kováře Karla Melouna, který se nám ochotně věnoval. Jeho ateliér, přilehlé místnosti, knihy i fotografie /např. s Václavem Havlem/, jeho vyprávění, bylo úžasným zážitkem pro všechny.

V pátek měli účastníci dostatek času na zpracování všech svých poznámek a poznatků k vytvoření Final report. Celý pobyt byl slavnostně ukončen předáním certifikátů za přítomnosti zástupce Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru školství.

Co nejvíce zaujalo, co bylo nejvíce diskutováno?

Základní škola praktická

Kláštorec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Nejčastěji diskutovanou otázkou bylo to, že naši absolventi základní školy nemají povinnost nadále se vzdělávat. Povinná školní docházka v ČR je jen 9 let. Těžko chápali, že mnozí se nechtějí dále vzdělávat, rodiny neposílají své děti do učilišť, raději volí cestu sociálních podpor a později invalidních důchodů. Dále pracovní náplň ředitele školy – od učitele po právníka, manažera, ekonoma atd. Udiveni byli i činností školní družiny – bezplatná péče o žáky po vyučování, další mimoškolní činnost, kroužky, sport a podobně. I školní jídelny jsou určitým nadstandardem v rámci EU.

Plánovaný program byl splněn, v mnohém překročen. Navštívili jsme o jednu školu více, umělecký ateliér, bohoslužbu, snažila jsem se vyjít účastníkům studijní návštěvy vstříc. Jsem si vědoma toho, že program byl opravdu nabitý, ale některé odpolední a večerní aktivity nebyly povinné, přesto se jich zúčastňovali se zájmem všichni, což mě velmi těšilo.

Mým cílem bylo ukázat účastníkům běžný provoz škol, běžné pracovní dny na těchto školách, mluvit o běžných problémech, které nás trápí a které denně řešíme. Ústecký kraj je v jistém slova smyslu specifický tím, že zde žije mnoho rodin s nízkou sociokulturní úrovní, velká část nezaměstnaných / u žáků naší školy tvoří nezaměstnaní rodiče 90% rodičů / , mnoho dětí žije v neúplných rodinách. Úroveň výchovy dětí v rodinách, školní docházka, další vzdělávání po splnění povinné školní docházky, motivace ke studiu, podpora rodiny, to vše má vliv na mladého člověka, na jeho přípravu na vstup do praktického života. Bohužel velmi často se setkáváme s názorem rodičů i žáků, že další vzdělávání je zbytečné, protože k životu stačí sociální dávky.

Zajímavé postřehy:

1/ Hodně jsme mluvili o kvalitě života rodin s postiženým jedincem – nejvíce problémů je asi v Rumunsku, daří se řešit díky projektům.

2/ O sociálních aspektech se nechtělo všem hovořit, diskuze byla velmi opatrná, ale oceňuji věcnost a upřímnost. Ne každý účastník totiž tuto oblast znal.

3/ Město Klášterec nad Ohří tento projekt opět finančně podpořilo a zároveň se pracovníci MěÚ zúčastnili některých seminářů i setkání s účastníky, jejich konkrétní zkušenosti s problematikou byly přínosné.

4/ Potěšilo mě ústní hodnocení účastníků na konci pobytu, vysoce hodnotili program a především osoby, se kterými se setkali. Všichni představitelé

Základní škola praktická
Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

navštívených institucí i ostatní zúčastnění na studijní návštěvě byli ochotní, vstřícní a profesionální.

Přínos celé akce vnímám kladně jak v profesní oblasti tak i osobním rozvoji. Získané podněty, názory, zkušenosti budu využívat při další pedagogické práci v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

O všechny informace, závěry diskuzí, postřehy se ráda podělím s kolegy řediteli na jednáních Asociace ředitelů základních škol okresu Chomutov, na pracovních poradách v rámci města Klášterec nad Ohří, na pracovních poradách v rámci školy.

O akci budeme informovat veřejnost na webových stránkách školy, ve vysílání regionálních televizních kanálů Oko1 a Focus, v regionálním tisku.

Přílohy:

- 1/ seznam účastníků
- 2/ program study visit
- 3/ vyúčtování
- 4/ final report

Základní škola praktická
Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Havlíčková 269

431 51 Klášterec nad Ohří

IČO: 46787551

Tel: 474 375 438

474 332 288

Fax: 474 375 438

e-mail: zvlastni_skola@iol.cz

jirina.malastova@seznam.cz

www.zs-prakticka.cz

Základní škola praktická
Klášterec nad Ohří, Havlíčkova 269, okres Chomutov

Havlíčková 269

431 51 Klášterec nad Ohří

IČO: 46787551

Tel: 474 375 438

474 332 288

Fax: 474 375 438

e-mail: zvlastni_skola@iol.cz

jirina.malastova@seznam.cz

www.zs-prakticka.cz